

Ken Yeang İle Söyleşi

DÜŞÜK ENERJİ KULLANICIYLA, İNSANLARLA BAŞLAR. HAYAT TARZİNİZİ VE ALIŞKANLIKLARINIZI DEĞİŞTİRİRSENİZ, TALEBİ VE HER ŞEYİ DEĞİŞTİREBİLİRSİNİZ. BUNLARIN HEPSİ İNSANLARIN HAYAT TARZI VE DAVRANIŞLARI HALİNE GELİR

Düzenleme Komitesi Adına: İlker Kahraman, Mehmet Çipoğlu, Sevinç Alkan, Eray Bozkurt, Nazlı Yatağan

ÜSTTE Ken Yeang (Kaynak: Yazar Arşivi)

SAĞ ÜSTTE Düzenleme Komitesi Ken Yeang ile birlikte (Kaynak: Yazar Arşivi)

Düzenleme Komitesi- Öğrencilerin eğitimleri sırasında ilhama ihtiyaçları olduğuna inanıyoruz. Bu etkinlik yardımıyla, onlara geleceklerini planlamada yardımcı oldunuz. Eğer uygunsa sizinle bir röportaj yapmak isteriz, İzmir hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

K.YEANG- Kaldığım otelin çok güzel bir kıyı manzarası var.

D.K.- İstanbul'da Küçükçekmece Kentsel Dönüşüm Projesi Yarışması'na katıldınız, bu projede yarışma şartlarından memnun kaldınız mı, yarışmanın ele alınışında problemler var mıydı?

K.YEANG- Yarışma çok zor değildi. Şunu söyleyebilirim ki jüri çok tartışmalıydı. Bir grup diğer projeyi beğenmişken bir gurup da benimkini beğendi. Sonuç olarak jüri benim projemde karar kıldı ve tasarım işini bize verdiler, fakat uygulama aşamasına geçilemedi. Uygulama aşamasına geçilememesinin sebebi de projenin iki seçim bölgesi arasında olmasıydı, biri İstanbul diğeri ise diğer seçim bölgesi. İki seçim bölgesindeki seçmenler de anladığım kadarıyla anlaşamadı, bir fikirde birleşemedi. Böylelikle proje ilerleyemedi. İstanbul'a geldim ve belediye başkanı ile proje hakkında konuştum.

D.K.- Belediye başkanının kendisi de mimar.

K.YEANG- Konuştuktan sonra mimar olmadığını düşündüm.

D.K.- Belediye ile mi belediye başkanı ile mi konuştunuz?

K.YEANG- Belediye ile konuştum. Süha Özkan'ın projeyi beğendiğini düşünüyorum belki de onayladı. Sürdürülebilir bir proje sunuldu.

D.K.- Sizi dünya, "Biyoklimsel gökdelenlerin babası" olarak tanıyor. Bu yorumu kabul ediyor musunuz?

K.YEANG- Biyoklimsel tasarım 1950'lerden itibaren geliştirildi. Biyoklimsel tasarımı ortaya sunan kişiler "iklimle tasarım" üzerine çalışan iki Macar kardeştir. Olgay kardeşler.

D.K.- Doğa ile tasarım sizin kitabınızın ismi değil mi?

K.YEANG- Doğa ile tasarım Mc Harg'ın kitabıdır. Benim kitabımın ismi "Doğa ile Tasarlamak", yani diğerinden farklı. Aynı zamanda, İsrail'de Baruch Givoni isminde bir fikir babası daha var. İsrail Teknoloji Enstitüsünde (Technion) ders veriyor ve aynı zamanda gerçek bir uzman. Onun kitaplarından çok şey öğrendim. Prensiplerini yüksek katlı binaların tasarımında uyguladım.

D.K.- Bu sistemi eğitime nasıl entegre edebiliriz?

K.YEANG- Biyoklimsel gökdelenler ile ilgili bir kitap yazdım. Biyoklimsel tasarımın başlangıç noktası yeşil tasarım... bir birimin içinde yeşil tasarım. Yeşil tasarımın içeriğini oluşturacak olursam biyoklim ilk önceliklidir. Diğer hepsi (Biyoklimsel estetik dâhil) yeşil tasarımdan türer. Washington Üniversitesi'nde bir profesör bana iklimsel Ken Yeangscrapers'ın babası olduğumu söyler.

D.K.- Yeşil ve sürdürülebilir bir gelecek için tasarımcıların rolü nedir?

K.YEANG- Yeşili tasarlamak sonradan yapmak zorunda olduğumuz bir şey. Benim jenerasyonum yeşil tasarımı mimarlık derslerini bitirdikten sonra öğrendi. Bugünün öğrencilerinin çoğu yeşil tasarımı okulda öğreniyor. Yani belki 10 yıl sonra yeşil tasarım geçmişte kalan bir düşünce olacak. Bunu otomatik olarak tasarımın içinde yapacağız. Bence gelecekteki yeşil tasarım, tasarım süreci modelinin bir parçası haline gelecek.

D.K.- Müşterilerin eğitimi de yeşil tasarım için önemli. Genelde yeşil tasarımın avantajlı taraflarının farkında değiller. Sizin tasarımlarınızı anlamaları için, estetik, tasarım felsefesi ve yeşil tasarım gibi mimari ifadelerle ilgili geri bildirimler almaları gerektiğini düşünüyor musunuz?

K.YEANG- Hayır, müşteriler bunu çoktan öğrendiler. Geçenlerde Londra'da bir emlak acentesi ile konuşuyordum. Bir konut projesi planladıklarını söylediler. Birisi neden paralarını yeşil tasarım yapmak için harcadıklarını sordu. Emlak acentesi ise, bugünkü satışlar umut vaat ediyor görülmeyebilir ama 3-4 sene içinde tamamlanınca, yeşil tasarım olmaları beklenecek, müşteriler doğal olarak ilgilenecek diye fikrini aktardı. Toplum bütün olarak: yeşil tasarlamak veya yeşil sürdürülebilir ekonomiye ya da hayat tarzına sahip olmak fikrini benimsedi. Bu benimseme insanlığın geleceği için çok önemli. İnsanları eğitmek için çok fazla endişelenmemize gerek yok. Onlar kendilerini otomatik olarak adapte edecekler.

D.K.- Yeşil tasarımı yerleşik kılmak için daha çok talep olmalı. Eğer talep artarsa, bu durumla başa çıkabilecek yeterli sayıda uzman olduğunu düşünüyor musunuz?

K.YEANG- Eğer Amerika ya da İngiltere'de herhangi bir mimarlık bürosuna soracak olursanız, zaten yeşil tasarım yapmakta olduklarını söyleyeceklerdir. Herkes yaptığını söylüyor.

D.K.- Planlarına yeşil tasarımın bazı özelliklerinden koyup projelerinin yeşil olduğunu söylüyorlar. Bu tamam

çünkü bu işin içindeler aksi takdirde karşısında olurlar. Siz insanlığın inorganik dünyası ile doğal yaşamı hangi yolla entegre ediyorsunuz? Nasıl başlıyorsunuz, bir kontrol listeniz var mı?

K.YEANG- Habitata bakıyoruz. Habitat türlerin yaşadığı yerdir ve bu habitatlar yeşil çatılı, yeşil duvarlı olsa da inşa edilmiş sulak arazi olarak kullanılabilir, hepsi vahşi yaşam için potansiyel yerleşme alanlarıdır. Yerli türleri geri getirir, bitki örtüsünü ve habitatını seçer.

Biz flora ve faunayı eşleştiriyoruz. Böylelikle tüm aşamalar bir sisteme dönüşüyor. Yani orada hangi yaşam alanlarının olduğunu belirleyerek işe başlıyoruz. Sonrasında diğer habitatlara bakmak için bir çevre bilimci ile çalışıyoruz. Türler hakkında araştırma yapıyoruz. Şöyle ki mesela; İsrail'de bir proje yapmaktaydık. Yerellik kısmıyla ilgili olarak avcı kuşlara habitat sağlamamızı söylediler. Avcı kuşlara orada kalacak yer bulma, beslenecek yerler sağlama, onlara üreyecek bir çevre sağlama, onlara barınacak yer sağlama gibi flora ve fauna için çok sayıda düşünce görev edindik. Hedeflenen o alanın ekolojisiyle başlamak. Bizim mimarlığımız oradan evriliyor. Yani bu bizim şimdiki yaklaşımımız.

D.K.- Tüm dünyada ofislerinizin olduğunu biliyoruz...

K.YEANG- Sidney'deki gibi sosyal ofislerimiz var. Gerçek ofislerimiz Londra, Malezya ve Çin'de. Duyduğunuz diğer tüm ofisler sosyal ofis.

D.K.- Değişik bölgelerdeki bu ortaklıklar ya da ofisler yeni fırsatlar yaratıyor mu?

K.YEANG- Onlara değer ekleyebileceğim, katkıda bulunabileceğim projeler buluyoruz.

D.K.- Binalarınız sayesinde yeşil bir imzanız var. Bu binalarda düşük enerjiye ulaşmak için ana yapılanma nedir?

K.YEANG- Düşük enerji kullanıcısıyla, insanlarla başlar.

D.K.- İnsanlar mevcut hayat tarzlarını değiştirmeli mi?

K.YEANG- Eğer talep az enerji ise az enerji kullanıyorsunuz. Az enerji talebi yaratılmalı. Birleşmiş Milletler'de arabaların en yüksek enerji müşterisi olduğu söylendi ve düşük enerjili araba tasarımlarına başlandı. Ama aslında yapılması gereken insanlara kısa mesafeler için araba kullanmamalarını söylemektir. Toplu ulaşım kullanılmalı. Yani bu insanlarla başlıyor, sistemden değil.

D.K.- Konferansımıza katılan IISBE yöneticisi Nils Larsson, talebi azaltmak için, enerji fiyatlarının azaltılmasını tavsiye etti.

K.YEANG- Ben buna katılmıyorum. Düşük enerji talebi insanlarla başlar. Örneğin havalandırma, 40 derece enerji talebi varsa fiyatlar yükselir, 21 derece olunca ise azalır. İnce giysiler giymek yerine kalın giysiler giymek de öyle. Hayat tarzınızı ve alışkanlıklarınızı değiştirirseniz, talebi ve her şeyi değiştirebilirsiniz. Bunların hepsi insanların hayat tarzı ve davranışları haline gelir. Tüm gerekli tedbirler yeşil mimarlık için çevre hazırlayacak. Bir beslenme biçimi gibi. Et yiyorsanız, büyük baş hayvana ihtiyacınız var. Hayvan yetiştirmek için bir alan belirlemeniz gerekir. Hayvanları kestiğiniz zaman bu çevreyi etkiler. Et dışında balık yemek daha çok sürdürülebilir bir hayat tarzı çünkü çevreye daha az etkisi var. Hayat tarzımızı değiştirmemiz gerekir. Beslenme biçimimiz de değişecektir.

D.K.: Bu röportaja zaman ayırdığınız için teşekkürler. Burada olmanızdan çok memnun olduk. □

İlker Kahraman, Mehmet Çipoğlu, Sevinç Alkan, Eray Bozkurt, Nazlı Yatağan